

جراحی عروق

مصطفی معظم فرد

کارشناس ارشد اتاق عمل

عضو هیأت علمی دانشکده علوم پزشکی بهبهان

دکتر دسین کتج

کارشناس اتاق عمل

فارغ التحصیل از دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

زیر نظر:

دکتر حامد قدوسی جهری

فوق تخصص جراحی عروق

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

رتبه اول آزمون مورد فوق تخصصی جراحی عروق کشور

عنوان و نام پدیدآور	: جراحی عروق / مصطفی معظم فرد، داود حسینی کتج؛ زیر نظر حامد قدوسی جوهری
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات حیدری، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۸۹ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۱۱۱-۰
فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: رگ‌ها - جراحی Blood-vessels - Surgery رگ‌ها - بیماری‌ها Blood-vessels - Diseases
سرشناسه	: معظم فرد، مصطفی، ۱۳۶۶
شناسه افزوده	: حسینی کتج، داود، ۱۳۶۹ -
شناسه افزوده	: قدوسی جوهری، حامد، ۱۳۶۹ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۸ ۴/۵/۵۹۸RD م/ع
رده بندی دیویی	: ۶۱۷/۴۱۳
کتابشناسی ملی	: ۵۶۲۲۲۲۶

جراحی عروق

مصطفی معظم فرد - داود حسینی کتج

مدیر اجرایی: سیده مریم حیدری

چاپ اول - ۱۳۹۸

چاپ و صحافی: غزال

شمارگان: ۲۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۱۱۱-۰

بها: ۵۰,۰۰۰ تومان

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۶۷ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر)، منتشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مراکز پخش

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری غربی، روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول،

واحد ۲ - تلفن: ۶۶۹۷۶۶۷۸-۶۶۹۷۶۴۹۹

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۳۳ تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴-۶۶۴۹۲۷۸۶

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۰۸، تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷-۶۶۹۵۷۵۹۴

فروشگاه ۳: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

فروشگاه ۴: اراک، میدان سرداران، جنب بیمارستان ولی عصر مجتمع پارس، فروشگاه کتاب ونوس - تلفن: ۲۲۴۶۳۵۷-۰۸۶۳

فروشگاه ۵: بجنورد، مشهد، خیابان ۱۷ شهریور جنوبی، نبش کوچه پرتانی، پلاک ۳۱۳، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۳۲۲۶۳۵۵۸-۰۵۸

فروشگاه ۶: خرم آباد، دانشگاه علوم پزشکی کمالوند، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۲۲۳۴۸۸۳-۰۸۶۳

و کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

فهرست مطالب

۱۳	فصل ۱. آناتومی
۱۴	۱-۱. آناتومی عروق
۱۴	۲-۱. سیستم شریانی
۱۸	۳-۱. سیستم وریدی
۲۱	۴-۱. ساختمان جدار عروق
۲۳	فصل ۲. بیماری‌های شریانی و وریدی
۲۴	۱-۲. بیماری‌های شریانی
۲۴	۱-۱-۲. بیماری‌های آنژیوسکлерوز
۲۵	۲-۱-۲. نارسایی شریانی حاد
۲۶	۳-۱-۲. نارسایی شریانی مزمن
۲۷	۲-۲. بیماری‌های عروق مغز و سکته مغزی
۲۹	شکل ۲-۲. شریان‌های کاروتید و ورتهال چپ و راست
۲۹	۳-۲. بیماری‌های عروق محیطی
۳۱	۴-۲. بیماری‌های وریدی
۳۱	۱-۴-۲. نارسایی وریدی حاد
۳۱	۲-۴-۲. نارسایی وریدی مزمن
۳۳	فصل ۳. تست‌ها و اقدامات تشخیصی
۳۴	۱-۳. تست‌های قبل از عمل
۳۴	۱-۱-۳. آنژیوگرافی
۳۵	۲-۱-۳. اسکن داپلر

۳۷	اولتراسونوگرافی	۳-۱-۳
۳۷	اولتراسونوگرافی B-Mode	۳-۱-۴
۳۷	اولتراسونوگرافی دوپلکس	۳-۱-۵
۳۷	ثبت حجم نبض یا پلتیسموگرافی	۳-۱-۶
۳۸	تصویربرداری با تشدید مغناطیس یا ام آر آی	۳-۱-۷

فصل ۴. اقدامات اجرایی

۳۹

۴۰	ملاحظات تکنولوژیست جراحی	۴-۱
۴۰	شناسایی محل عمل	۴-۲
۴۱	مانیتورینگ حین عمل	۴-۳
۴۳	پوزیشن دادن	۴-۴
۴۴	پرب - پرب	۴-۵
۴۵	داروهای محلول	۴-۶
۴۷	پروتز عروقی	۴-۷
۵۰	بنخیه‌ها	۴-۸
۵۲	تجهیزات مانیتورینگ عروقی	۴-۹
۵۲	وسایل و ابزار	۴-۱۰

فصل ۵. مداخلات جراحی

۵۹

۶۰	حذف و ترمیم آنوریسم آنورت شکمی	۵-۱
۶۵	ترمیم آنوریسم آنورت شکمی از طریق داخل عروق	۵-۲
۶۸	آنژیوپلاستی ترانس کاتتریال از راه پوست	۵-۳
۶۹	بای پس فمورال - پوپلیتال و فمورال - تیبیال	۵-۴
۷۱	جراحی بای پس فموروپوپلیتال در محل	۵-۵
۷۳	فموروفمورال بای پس	۵-۶
۷۶	آمبولکتومی شریانی	۵-۷
۷۹	قطع عضو	۵-۸
۸۱	اندآرتراکتومی کاروتید	۵-۹

فهرست مطالب ■ ز

۸۶	 اند آرتروکتومی کاروتید با شانت	۱۰-۵
۸۸	 فیستول‌های شریانی وریدی	۱۱-۵
۹۳	 حذف و از بین بردن ورید واریسی	۱۲-۵
۹۵	 خلاصه جراحی عروقی	
۹۷	 فهرست منابع	

بررسی کلی:

آترواسکلروزیس^۱ (تصلب شرایین) همچنان یکی از عوامل منجر به مرگ و ناتوانی در جهان غرب است. برآورد شده است که آترواسکلروزیس عروق محیطی از جمله عروق کاروتید، مزانتریک و کلیوی و بیماری شریان‌های محیطی^۲ که به آن بیماری انسدادی شریان‌های محیطی^۳ نیز گفته می‌شود، حدود ۵۰ درصد از آمریکایی‌های بالای ۶۰ سال و حدود ۱۵ درصد از افراد بالای ۷۰ سال را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۱). این آمار همواره رو به افزایش است؛ به طوری که تخمین زده شده است که تا سال ۲۰۳۰ حدود ۲۰ درصد از جمعیت بالای ۶۵ سال آمریکا تحت تأثیر این بیماری‌ها قرار می‌گیرند. بسیاری از این افراد به دلیل سندروم‌ها و عوارض ناشی از این بیماری‌ها مثل ایسکمی عروق محیطی، آنوریسم^۴ و آری‌های وریدی به مداخلات جراحی نیاز پیدا خواهند کرد. جراحی برای درمان آترواسکلروزیس عروق محیطی به شیوه رایجی تبدیل شده است.

امروزه جراحی‌های آنورت باز شریانی، میزان مرگ‌ومیر انجام می‌شود. جراحی اندآرتکتومی کاروتید^۵ نیز به صورت ایمن و مؤثر انجام می‌شود. آنژیوپلاستی^۶ و بای‌پس^۷ عروق محیطی نیز موفقیت چشمگیری داشته‌اند؛ اما تنگی مجدد عروق^۸ و نیاز آنداردن گرافت^۹ و پیشرفت بیماری‌های عروق انتهایی همچنان بعد از چند سال به قطع خطر منجر می‌شود. بنابراین در جراحی‌های عروقی بر کاهش میزان بدحالی و مدت زمان بستری بودن بیمار در بیمارستان تأکید می‌شود. شیوه‌ها و استراتژی‌های کمتر تهاجمی مثل ترمیم عروق، آنوریسم آنورت^{۱۰} (۲) استنت گذاری شریان کارونید (۳)، استنت گذاری برای ایسکمی اندام تحتانی^{۱۱} و آنژیوپلاستی ترانس لومینال^{۱۲} از طریق پوست (۵) پیشرفت کرده و به کارگیری آن‌ها رو به افزایش است. تکنولوژی‌های جدید مثل شیورها^{۱۱} و ابزارهای ظریف لیزری برای خارج کردن پلاک‌های شریانی رو به پیشرفت و افزایش هستند. تکنولوژیست جراحی باید با آمادگی کامل در جراحی‌های عروقی حضور یابد. در

^۱ Atherosclerosis

^۲ Peripheral Arterial Disease (PAD)

^۳ Peripheral Arterial Occlusive Disease (PAOD)

^۴ Carotid Endarterectomy

^۵ Angioplasty

^۶ Bypass

^۷ Restenosis

^۸ Graft Failure

^۹ Endovascular Aortic Aneurysm

^{۱۰} Transluminal Angioplasty

^{۱۱} Shavers

این کتاب به توضیح و بررسی آناتومی جراحی، ملاحظات و اقدامات اعضای تیم جراحی و جراحی‌های مختلف عروقی پرداخته می‌شود.

www.ketab.ir